

DE ABBATIA SANCTI MARTINI

EX VITA SANCTI MAGNERICI AUCTORE EBERWINO

Eberwinus, abbas S. Martini Treverensis, sæculo XI ineunte S. Magnerici archiepiscopi, qui monasterium cui ipse præerat fundaverat, Vitam, editam ex cod. S. Martini Act. SS. Jul. VI, 183, sive primus scripsit sive novam editionem curavit, ibique de illius sepulcro et de fatis cœnobii hæc in fine addidit:

Corpus ejus (*Magnerici*) in ecclesia quam diximus (*S. Martini Trevirensi*) est tumulatum; ubi et condigno nunc honore veneratur. Quod cum aliquibus ab altari pedibus esset humatum, nostris temporibus cuidam honesto viro nomine Berengario, ejusdem ecclesiæ monacho, per visionem sanctus sacerdos apparuit et ut sepulchro altarium aptaret præcepit. Quod ille velut somnii deliramenta parvipendens neglexit, sed iterum secunda est vice admonitus, tertia a sacerdote increpatus, reverentissimo domino Roberto episcopo quæ viderat retulit. Tunc episcopus ad ecclesiam veniens et videns quo modo se res haberet, secundum jussionem sancti sacerdotis sepulchro altarium sanctum jussit aptari, et desuper, ut moris est, fastigium componi.

Ecclesia autem illa longo ante tempore cum senio esset lapsa et vastatione Normannica cum ipsa civitate succensa, a Rabbodo Trevirensi episcopo Reginoni abbati (531), religioso cuidam et ecclesiastico viro, est commissa (*an. 883-917*), et ab eo in pristinum statum reparata; et sicut in antiquissimis ecclesiæ cujusdam privilegiis reperimus, locus ille semper sub abbatibus erat, quia ibi, ut in aliis præcipuis urbis ecclesiis, statio sedes et domus erat pontificis, et ex traditione beati Magnerici abbates illius loci pontificalibus infulis utebantur et vicēs pontificis ad divinum officium tantum illo absente exsequebantur.

Defuncto autem Reginone abbate, laicis est in beneficium data, et primum Bertoaldo, fratri Rotgeri episcopi, deinde aliis atque aliis abbatiola illa divisa. Sicque post hæc tempore Alberti (532) ducis sive Conradi, cum sæpe maxima esset regnorum turbatio atque seditio, ab invasoribus sanctæ ecclesiæ episcopium omne ita prædatum est, ut nihil infra et extra civitatem esset quod non sibi maligni invasores vendicarent sive diriperent³⁸⁶⁶. Nullus tunc in sacerdotem Dei erat respectus, nulla ecclesiæ

reverentia, ubique rapinæ, ubique incendia; mœnia destruebantur, ecclesiæ violabantur. Tunc quoque et ipse locus ab inimicis Dei velut a rabidis canibus et lupis invasus, ita destructus est, ut præter parietes ecclesiæ, non dicam ædificia, sed nec ipsa remanerent fundamentorum indicia. Ecclesia quoque eadem detecta atque deserta bestiis nonnumquam erat pervia.

Unde tandem miseratione summa ductus venerabilis Theodericus episcopus (533) cum jam suo tempore locum regia auctoritate recuperasset (534), cuidam religioso abbati Angilberto, servo Dei, ad regendum tradidit, concessis ei nonnullis quæ ad eundem locum pertinent possessionibus, scilicet ut regularem ibi vitam instituendo monachorum deinceps esset commoratio, nec jam in beneficium concederetur, ut hac quasi occasione locus periclitaretur, sed Deo sanctisque ejus serviens, episcopi, non tyrannorum dominio subderetur. Qui videlicet abbas monasterialem ibi habitationem faciens, modicam quidem sed honestam Deo servientium monachorum illic adunavit congregationem, ejusque industriæ bonisque studiis episcopus congaudens, cum Romam pergeret, testamentum inde apostolicum (535) detulit, per quod locus ille nuper restauratus privilegio præfatæ traditionis subnixus sua deinceps firmitate maneret, monachisque concessus episcopi non alterius potestati pareret, ipsique monachi regulariter vivendo secundum constitutionem sancti Benedicti electionem quoque haberent. Sicque locum apostolica præceptione munitum cum per aliquod tempus prædictus vir gubernasset, ab hac luce feliciter discessit.

Post quem eandem cellam, annuente episcopo cum fratrum electione, nos qui hæc scribimus, licet indigni, regendam suscepimus, et usque nunc prout possumus in vinea Domini, servi quamvis inutiles, laboramus. . . .

VARIAE LECTIONES.

³⁸⁶⁶ diriperent *ed.*

NOTÆ.

(531) Cum Browero *Annal. Treverens. I, p. 440* et I *Boschio Act. SS. I. I., p. 175* putarim, Reginonem Prumiensem esse intelligendum, qui Prumia expulsus Treveri vixit, ibique Ratbodi jussu libros De disciplina ecclesiastica scripsit.

(532) Fortasse idem quem Sigehardus *Mirac. S. Maximini c. 16, SS. IV, 233* nominat; neque tamen hic dux fuit. Conradus gener Ottonis I intelligi videtur. Nam de præliis Conradi et Adalberti s. x. inc. vix sermo esse potest.

(533) *A. 964-975.*

(534) Cf. Ottonis II diploma ap. *Hontheim Hist. I, 310.*

(535) Benedicti VII. Editum est *Act SS. I. I., p. 176* et *Hontheim Hist. I, p. 316*, ibique *Vita Magnerici* affertur (*ut in ipsius Vita legitur*). Certe alia intelligenda est quam hæc ab Eberwino post Theoderici et Benedicti papæ tempore scripta, nisi dicere velis, Vitæ antiquiori hæc tantum de S. Martini monasterio postea ab Eberwino addita esse. Cf. *supra.*